

[Finansministeren.]

titlen „Statsfinanserne i 1938—39 og årene efter krigen“, som er omdelt her i tinget i dag. Der er som bekendt i de sidste år sket en væsentlig omlægning og forenkling af statens budget og regnskab med det formål i højere grad at give et overskueligt og realistisk billede af den finansielle situation. En tilsvarende detailleret oversigt over statsregnskabet foreligger imidlertid ikke for tidligere år. For at afbøde denne mangel og i det hele taget tilvejebringe et samlet overblik over statsfinanserne i de senere år er der i det økonomiske sekretariat blevet udarbejdet en oversigt over finanserne i hele efterkrigsperioden, opgjort på samme måde som i det nye statsbudget. Til sammenligning er endvidere foretaget en tilsvarende opgørelse for det sidste førkrigsår, ligesom oversigten er suppleret med de tilsvarende tal for kommunernes indtægter og udgifter. Oversigten er som nævnt omdelt her i tinget, og det er mit håb, at dette fyldige talmateriale i forbindelse med ændringerne i statsbudgettets opstilling fremover vil kunne afgive et godt grundlag for debatterne om den finansielle situation.

Det kan vel også være rimeligt, at jeg i dag, da vi behandler tillægsbevillingslovforslaget for sidste gang, siger lidt om den statsfinansielle stilling, som den nu kan skønnes at ville være for finansåret 1954—1955.

Det sidst udarbejdede skøn viser et overskud på drifts- og anlægsbudgettet på ca. 285 mill. kr. eller omtrent det samme som året før, da overskuddet var på knap 300 mill. kr. Denne opgørelse bygger på de nu foreliggende oplysninger om tillægsbevillinger. Der kan — som erfaringerne viser — ske yderligere ændringer, inden det færdige statsregnskab foreligger opgjort, men de skulle dog næppe bevirke nogen væsentlig forskydning.

De samlede driftsindtægter for det nu afsluttede finansår kan herefter anslås til ca. 4 235 mill. kr. eller ca. 180 mill. kr. mere end året forud. Forbrugsafgifternes og indkomstskattens provenu er begge steget med omkring 100 mill. kr., men der har været en beskednen nedgang i forskellige mindre indtægtsposter.

De samlede drifts- og anlægsudgifter er ligeledes steget med ca. 200 mill. kr. — til 3 950 mill. kr. Omkostningerne ved tilskuds-

ordningerne er ganske vist faldet med ca. 80 mill. kr., medens de øvrige civile driftsudgifter er forøget med omkring 170 mill. kr., hvoraf næsten 100 mill. kr. vedrører socialministeriet og undervisningsministeriet. De civile anlægsudgifter er forøget med omkring 40 mill. kr. Endelig er omkostningerne ved forsvaret og civilforsvaret steget, således at de ligger på omkring 950 mill. kr. Udgifterne på statens kapitalbudget er steget fra ca. 1 250 mill. kr. til 1 350 mill. kr. som følge af øget udlånsvirksomhed og større afbetalinger på den udenlandske gæld.

Da overskuddet — som nævnt — har været omtrent det samme som året før og kapitalindtægterne heller ikke er ændret væsentligt, er statens finansieringsbehov øget med omkring 100 mill. kr., svarende til opgangen i kapitaludgifterne. Det samlede finansieringsbehov har herefter været 875 mill. kr. Heraf er 350 mill. kr. dækket ved salg af obligationer, 150 mill. kr. ved indbetaling af dollarpræmiebeløbene og ca. 375 mill. kr. ved træk på nationalbanken og andre ændringer i den kortfristede statsgæld.

For indeværende år må der — som følge af de foretagne afgiftsforhøjelser m. v. — regnes med en fordobling af overskuddet på drifts- og anlægsbudgettet og en væsentlig reduktion af statens finansieringsbehov. Denne fordobling har vi søgt tilvejebragt for at standse nedgangen i vor valutareserve.

Det kan vel også være rimeligt at gøre et par bemærkninger om bevægelsen i vor valutabeholdning. Efter nedgangen gennem sommeren 1954 viste nationalbankens valutastilling atter fremgang fra oktober og indtil først i indeværende år. Der var allerede dengang grundlag for en vis skepsis med hensyn til varigheden af denne udvikling, og i begyndelsen af året ændrede udviklingen da også retning, således at der i de fire første måneder af året har været en nedgang på 160 mill. kr. Dette tal kan imidlertid ikke tages som udtryk for udviklingen i de løbende betalinger med udlandet. De private bankers valutastilling er således i samme periode forbedret med omkring 50 mill. kr. Af valutaforbruget, der herefter er godt 100 mill. kr., er godt 60 mill. kr. anvendt til en indbetaling til den internationale valutafond og 20 mill. kr. til